

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Præmittuntur aliqua, & referuntur sententiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

ratione non sit necesse in hoc casu peculiari interrogare de consuetudine, & simul ei satisfiat de firmitate sui propositi. Et hæc videtur esse limitatio eius opinionis, quam apponit P. Moya, vbi supra num. 16. vbi cum dixisset, rusticos, & indoctos interrogatos de consuetudine peccandi à confessario, teneri illam explicare, subiungit: *Sicut viri docti, qui æque ac ipse confessarius, & quandoque magis, rem penetrant, quibus proinde constare potest nulla confessarij directione indigere; illumque certiore[m] possunt redere, nullum desiderari ex requisitis, ad licitam, validamque absolutionem.* Sed ego, vt formalius explicem mentem meam non dico, *illumque certiore[m] possunt facere, &c.* Sed appono tamquam conditionem actualem, dummodo certiore[m] faciant actualiter confessarium, nullum desiderari ex requisitis ad licitam, validamque absolutionem.

39. Ex dictis igitur concludo, numquam concedendum esse absolute, quod penitens vir doctus interrogatus de consuetudine non teneatur respondere. Nam vel vir doctus vi doctrinæ suæ satisfiat, & suadet efficaciter confessario, non esse necessarium explicare consuetudinem; vel non suadet efficaciter. Si secundum, respondere tenebitur, vt probant hucusque dicta. Si verò suadet efficaciter confessario, id non esse necessarium; iam confessarius cessat ab interrogatione.

DISERTATIO XXXVIII.

An ratione magni concursus penitentium liceat absolvere dimidiate confessos?

CAPVT I.

Præmittuntur aliqua, & referuntur Sententiæ.

SUMMARIVM.

- Proponitur propositio damnata. num. 1.*
- Divisio integræ confessionis in materialiter, & formaliter talem. n. 2.*
- Formalis integritas per se necessaria est. v. 3.*
- An magnus concursus sit sufficiens causa non ponendi integritatem materiale[m]. num. 4.*
- Doctorum opiniones variæ. num. 5.*
- Fundamentum pro parte affirmativâ. num. 6.*

1. **P**ROPOSITIO. 39. damnata hæc est: *Licet sacramentaliter absolvere dimidiate tantum confessos, ratione magni concursus penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magnæ alicuius festivitatis, aut indulgentiæ.* Sensus autem propositionis est, quod sicut negari non potest, esse aliquos casus, in quibus ob aliquam causam necessariam licitum est dimidiare confessionem sacramentalem; ita in magno concursu penitentium est causa necessaria ad dimidiandam confessionem, quod omnes penitentes, qui concurrunt, possint confiteri; quia alioqui si omnes integre audiantur, multi abibunt absque confessione.

2. Nota est divisio integritatis confessionis in materialem, & formalem. Materialis est, cum pœnitens confitetur omnia peccata, quæ commisit. Formalis est, cum pœnitens confitetur omnia peccata, quæ hic, & nunc potest confiteri. Solent enim concurrere circumstantiæ, in quibus est impotentia physica, vel moralis ad confitendum omnia, quæ commisit. Oblivio enim inculpabilis constituit impotentiam physicam; cum sit physice impossibile dicere ea, quæ nullo modo in memoriam veniunt. Impossibilitas autem moralis darur, quando occurrit aliquod inconueniens, quod præponderat integritati materiali.

3. Sufficere integritatem formalem, quamvis non detur integritas materialis, omnes Theologi fatentur. Multi autem sunt casus, in quibus Theologi concedunt, posse omitti integritatem materialem, & dimidiari confessionem: alij ex parte pœnitentis, vt si moribundus sit in extremis: in quo casu audito aliquo peccato absolvitur, & postea prosequitur confessionem, si potest, & iterum absolvitur. Alij ex parte confessarij, v.g. si timeat mortem ex contagione pœnitentis. Alij ex parte alterius tertij, vt si timeatur verum scandalum. Sed omnes huius ordinis casus reducuntur, vt dixi, ad impotentiam physicam, vel moralem.

4. Quæstio ergo præsens procedit in casu alicuius magnæ festiuitatis, aut indulgentiæ in quo est multa messis pœnitentium, operarij autem pauci; ita vt si audiantur integrè confessiones pœnitentium, impossibile sit, omnes concurrentes confiteri; & ideo necessarium est, quod multi redeant desolati absque confessione, quam desiderabant. Inquiritur ergo, an istud sit tam magnum inconueniens, vt propter illud dimidiare liceat confessiones, præcipue eas, quæ sunt de pec-

catis diuturno tempore commissis?

5. Afirmativa opinio, quæ in hoc decreto damnatur, tribuitur Marchantio in Tribun. tom. 1. tract. 2. tit. 7. quæst. 2. Et eam docuerunt aliqui, quos supresso nomine refert, & refellit P. Ægidius de Coninck disp. 7. de Pœnit. dub. 9, num. 93. Secunda opinio est Lumbierij tom. 3. summæ in expositione huius propositionis, 59. num. 1989 & seq. docentis, ratione solius concursus pœnitentium non posse dimidiari confessionem; bene tamen in aliquibus casibus, in quibus præter rationem concursus datur alia circumstantia. Quam opinionem, & casus ibi enumeratos examinabo cap. 3. Tertiam sententiam, quæ tamquam omnino certa propugnanda est, docuit disertis terminis P. Coninck proxime relatus, & aliqui etiam recentiores, qui huius casus meminerunt, scilicet, eam causam minimè esse sufficientem ad dimidiandam confessionem.

6. Fundamentum primæ opinionis iam damnatæ esse potuit. Nam præceptum integritatis confessionis non obligat contra præceptum charitatis; sic enim dimidiari potest confessio, si ex confessione alicuius peccati resuleret scandalum activum confessario, vel alij tertio, sed contra charitatem esset, si propter audiendas tres, vel quatuor confessiones integras, remaneret magna turba pœnitentium sine optata confessione; vna enim confessio de peccatis longo tempore commissis, solet durare per horam integram; quod si vnus tantum esset confessarius, & iste vacaret confessionibus eius durationis, tres, vel quatuor confiterentur toto tempore ante meridiem, & reliqua turba pœnitentium careret eo solatio spirituali. ergo in eo casu non obligat præceptum integritatis confessionis. Dabitur autem integritas formalis, quævis

vis non detur integritas materialis, quatenus obligatio charitatis erga turbam populi inducit impossibilitatem moralem faciendi illas confessiones materialiter integras.

CAPVT II.

Ostenditur, quam sit falsa opinio damnata.

SVMMARIVM.

Probatio prima ex præcepto Divino de integritate. n. 7. & 8.

Sola impossibilitas physica, vel moralis excusat ab impletione talis præcepti. num. 9.

Vtilius est confiteri integre, quam propter indulgentiam dimidiare confessionem. num. 10.

Præceptum charitatis erga proximum non obligat præscisse ex magno concursu. num. 11.

Absurda plurima, quæ inferuntur ex parte affirmativa. n. 12. & seq.

7. **O**stenditur primò. Præceptum Divinum integritatis confessionis obligat ad confitendum omnia peccata, quæ sunt in conscientia, dum non est impossibile physice, vel moraliter confiteri omnia: ergo concursus pœnitentium non facit, quod auferatur obligatio confitendi omnia. Consequentia obligat.

8. Maior autem patet ex Trident. sess. 14. cap. 5. de Sacram. Pœnit. illis verbis: *Dum omnia, quæ memoriæ occurrunt, peccata Christi fideles confiteri student, procul dubio omnia Divinae misericordiae ignoscenda exponunt. Qui vero secus faciunt, & scienter aliqua retinent, nihil Divinae bonitati per Sacerdotem remittendum proponunt.* Ex quibus verbis patet, eos omnes, qui scienter aliqua peccata retinent,

invalide confiteri. A qua universalitate nulla potest esse exceptio, aut limitatio, nisi sola causa impossibilitatis physice, aut moralis. Neque enim datum est privatis Doctoribus limitare definitiones univesales conciliorum generalium.

9. Deinde ea Maior confirmatur primò: Nam omnes casus, in quibus Doctores concedunt, dimidiari posse confessionem, ad impossibilitatem physicam, vel moralem reducuntur; vt singulos perpendenti patebit. Confirmatur secundò. Nam fideles tenentur implere hoc præceptum Divinum, dum possunt illud implere: ergo sola impossibilitas excusat ab eius impletione.

10. Minor autem eius syllogismi demonstratur. Quia licet in compossibilia moraliter sint, quod fiant illæ confessiones longo tempore duraturæ, & quod omnis turba populi vno die mane confiteatur: ast nulla ratio impossibilitatis relucet in eo, quod confessiones longo tempore duraturæ reiiciantur in tempus opportunius; neque in eo, quod si ex confessiones longi temporis fiant, remaneat turba populi sine eo, quod eo die confiteatur; cum nulla sit obligatio confitendi eo die. Et quidem multo vtilius est conscientijs fidelium, & multo facilius confessario, quod confessiones longi temporis reiiciantur in diem, in quo confessarius magis sit expeditus à concurrentia populi festinantis ad confessiones. Quomodo ergo fingitur impossibilitas moralis in eo, quod facilius, & vtilius est.

11. Hinc evanescit fundamentum, quod pro opinione damnata proposui in fine capitis primi. Nam concessa Maiori, quod non obligat præceptum integritatis confessionis contra præceptum charitatis; negatur Minor, quod in eo casu obliget præceptum charitatis, vel ad audiendas

in